

Lluís Prats

Ekaterina

Estrella Polar

Ekaterina

Lluís Prats

Il·lustracions de Zuzanna Celej

Estrella Polar

Estrella Polar

© del text: Lluís Prats, 2024

© de les il·lustracions de coberta i d'interior: Zuzanna Celej, 2024

© d'aquesta edició: Edicions 62, S. A., 2024

Av. Diagonal, 662-664, 08034 Barcelona

www.estrellapolar.cat

info@estrellapolar.cat

Amb el suport de la Generalitat de Catalunya

Departament de Cultura

Generalitat de Catalunya

**Departament
de Cultura**

Primera edició: maig del 2024

ISBN: 978-84-1389-828-5

Dipòsit legal: B. 7.773-2024

Imprès a Catalunya

La lectura obre horitzons, iguala oportunitats i construeix una societat millor.

La propietat intel·lectual és clau en la creació de continguts culturals perquè sosté l'ecosistema de qui escriu i de les nostres llibreries. En comprar aquest llibre contribueixes a mantenir l'ecosistema esmentat viu i en creixement. A Grup62 agraïm que ens ajudis a donar suport així a l'autonomia creativa d'autores i autors perquè puguin continuar desenvolupant la seva funció.

Adreça't a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessites fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra. Pots contactar amb CEDRO a través del web www.conlicencia.com o per telèfon al 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

El paper d'aquest llibre prové de boscos gestionats de manera sostenible i de fonts controlades.

1

La Caterina Palau feia mitja hora que era al carrer amb els ulls clavats als finestrals de l'acadèmia de ball Endansa't. A l'altra banda del vidre, dotze nenes guarnides amb tutús de color rosa i blau cel s'agafaven a la barra d'exercicis mentre la professora marcava el ritme amb un bastó:

—Les puntes, princeses, les puntes! Així! Primera posició i plié, segona i tendu, ara tercera i demi-plié...!

Les alumnes flexionaven els genolls amb els peus oberts com si fossin ànecs i aixecaven els braços enlaire seguint les instruccions de la mestra.

Durant uns moments la Cuca Obach, professora de ballet, es va fixar en la nena de cabells rossos i curts que hi havia al carrer. No era la primera vegada que la veia a l'altra banda del vidre movent les cames amunt i avall imitant les seves alumnes. I és que la Caterina Palau s'ho sabia de memòria perquè ho havia practicat a la barana de casa cada dia quan anava o tornava de l'escola.

A les sis en punt va acabar la classe, però la nena va seguir fent pliés i tendus davant dels vidres d'Endansa't. No li importava que els vianants l'observessin més aviat estranyats i que les gotes de suor li llisquessin pel front.

Cinc minuts més tard, la seva amiga Laia va sortir per la porta de l'escola de ball i van començar a caminar pel carrer Mallorca.

—Encara no? —li va preguntar la Laia.

—Encara no... —va replicar emmurriada.

Aquell mateix matí la Caterina havia demanat per setena vegada a la seva mare que la matriculés a classes de ballet, però, com de costum, la mare s'hi havia negat.

—I no entenc per què! —es queixava malhumorada saltant ara amb un peu ara amb l'altre.

—Vosaltres sou una família tipo... d'artistes, nena!

La Laia sabia que la mare i el pare de la Caterina tocaven, respectivament, la flauta travessera i les timbales a l'OBC, l'Orquestra Simfònica de Barcelona.

—Ho sé! I per això no m'entra al cap! No sé quina mania li té, al ballet, de veritat...

Com que parlar d'allò a la Caterina la posava de mala lluna, la Laia va decidir canviar de tema.

—Sobre què faràs el projecte? —li va preguntar.

Ai, el projecte! La Caterina havia oblidat completament el treball de la senyoreta Haro. Va pensar durant uns instants i se li van il·luminar els ulls.

—Oi que hem de parlar... dels nostres avantpassats?

—Sí...

—Doncs de Rússia! —va exclamar—. El faré sobre els meus avantpassats russos.

—Bona idea! Tu parles rus, oi?

—Parlar-lo sí, llegir-lo i escriure'l és més difícil, però em defenso.

—Encara hi tens família, allà?

—Sí. Una àvia, però no en sé res.

—Ah, no?

—No. Fa molts anys que la mare i ella no es parlen, des que va marxar de Sant Petersburg i va venir a viure a Barcelona.

—Llavors en plan... la teva mare ja tocava en una orquestra?

—Sí, de jove, a Sant Petersburg. Va arribar aquí amb vint-i-dos anys, als vint-i-set va conèixer el pare i es van casar. Aviat farà catorze anys.

—Que romàntic!

—Moltíssim! —La Caterina es va enriolar.

La Laia se la va quedar mirant. Quan parlaven de tot allò, la seva amiga sempre tenia el mateix deix

de tristesa als ulls, però no ho van seguir fent. Havien arribat davant del seu portal i es van acomiadar fins l'endemà.

La Caterina va obrir la porta de casa i de seguida li van arribar les notes d'una delicada melodia de Mozart. La seva mare, la Larissa Plissétskaia, assajava a l'estudi. En veure-la va dipositar damunt del faristol la flauta travessera i el llapis amb què feia anotacions a la partitura.

—Hola, reina. D'on surts a aquestes hores?

La Caterina es va enrojolar. Eren les sis tocadetes i feia quaranta minuts que hauria d'haver arribat a casa.

—Ja t'has quedat una altra vegada com una tòtila davant l'acadèmia de ballet, oi? A veure les sabates?

Ella se les va treure i les hi va allargar.

—Ho veus? —La Larissa va arrufar les celles—. Ja m'ho pensava! Les puntes encetades i masegades. Porta el betum ara mateix! Què en faré de tu, Caterina Palau?

—Caterina Palau i Plissétskaia —la va corregir la nena, tota múrria.

—Què en faré de tu, Caterina Palau i Plissétskaia? Croquetes! Això és el que en faré!

—Millor pizza.

La Larissa va haver de mossegar-se el llavi per no riure de la sortida de la seva filla.

—Ha arribat el pare? —va preguntar mentre la mare li enllustrava les sabates.

—Encara no. Avui arribarà tard. Té assaig. D'aquí a una setmana estrenen la Novena.

La Caterina va recordar que des d'abans de l'estiu a casa només es parlava d'aquella simfonia de Beethoven. El seu pare era el percussionista principal de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i dues setmanes més tard l'havien d'estrenar a l'Auditori.

La seva mare va acabar d'enllustrar-li les sabates, les va deixar a terra i la va observar.

—Com ha anat l'escola?

La Caterina va arronsar les espatlles i va sospirar:

—Bé.

—Només bé? Cap novetat?

—Hem de fer un projecte... —va deixar anar com qui no vol la cosa.

—Un què?

—Un projecte.

—Ah! I de què?

—Jo el faré de Rússia.

La Larissa va sentir que se li encongia el cor.

—I per què de Rússia? —va titubejar.

—En plan... perquè hem de parlar dels nostres avantpassats, mare...

—Això de «en plan» no cal que ho diguis, fa lleig. I perquè no fas el treball sobre els avis Palau? Seria més senzill.

—Perquè tipo... —va recalcar la Caterina amb una ganyota—. La seva història ja la conec i de la família russa no en sé re de re...

La Larissa va clavar els ulls en l'envelat de la Trattoria Italia de Roger de Llúria. Encara sentia una urpa gelada que li engrapava el cor.

—Ha de ser de geologia... —li va explicar la seva filla.

—Deus voler dir de genealogia, no?

—El que jo deia, tipo... de genealogia. Hauràs de demanar informació a la teva mare...

La Larissa es va tombar cap a ella, però no li va respondre. Només de sentir esmentar la seva mare se li havien regirat els budells.

—Si no el faig em catejaran i serà una pua... —va insistir la Caterina.

—Es diu suspendran i això de pua no sé què és...

—Vol dir «una mè»...

—En plan una mè, deus voler dir, no? Així queda tot més rodó...

—Exacte...

La Larissa va estudiar la seva filla i, en veure la murrieria que hi havia als seus preciosos ulls blau cel, va entendre que res no la faria canviar ni d'idea ni d'idioma.

—Au! Tanca't a l'habitació a fer els deures —va ordenar-li.

—En tenim pocs.

—No heu tingut classe amb el senyor Tell?

—Sí...

—Doncs segur que en teniu un munt...

—Ai, mama! No siguis *boomer*... —va replicar la Caterina amb una ganyota de fàstic.

Tot seguit la Larissa va veure com s'allunyava pel passadís fent piruetes amb una gràcia espaterrant, i no li va agradar gens ni mica. Sobretot la manera com movia els braços, perquè la veritat és que ho feia com una *prima ballerina* de veritat.

La Caterina, encaparrada, va tancar la porta de l'habitació. Va fer una llengota a l'Olaf del pòster de *Frozen*, però en comptes de posar-se a fer els deures, es va calçar les sabatilles de ballet que havia comprat mesos abans per Wallapop. Es va estrènyer ben fort les vetes als turmells i es va agafar a l'escriptori per assajar el que havia practicat davant d'Endansa't. Primera, segona i plié, tercera i tendu, quarta i demi-plié..., flexionar els genolls i cames rectes ben amunt i...

S'hi va estar fins a quarts de nou i en sentir que s'obria la porta de casa va córrer cap al rebedor. El seu pare arribava amb la corbata pengim-penjam i una barra de pa sota el braç.

—Papa!

—Les sabatilles, cuca! —va exclamar esgarriat en Marcel Palau en veure-la—. Portes les de dansa...

La Caterina es va enrojolar i va tornar corrent a l'habitació per posar-se les d'anar per casa abans que la mare se n'adonés.

Aquell vespre, després de sopar, mentre ella era a l'habitació xatejant una estona per WhatsApp amb la Maria, l'Helena i la Martina, els seus pares prenien un te al menjador.

—I dius que ha de fer un projecte? —es va interessar en Marcel Palau.

—Sí. I s'ha entestat a fer-lo de Rússia...

—I no hi haurà qui l'hi tregui del cap, oi?

—No.

—És tossudeta —va dir en Marcel somrient.

—Sí, és tossuda...

—Ja ho diuen, que els testos s'assemblen a les olles...

—Què insinues? —va replicar la Larissa aixecant una cella.

—Res... Quant fa que no en saps res?

—De la meva mare? Hi vaig parlar fa anys quan va ingressar a la residència i cada Nadal ens envia una postal des de Sant Petersburg. A més, hauries de parlar amb ella, Marcel... —va afegir la Larissa per canviar ràpidament de tema.

—I doncs?

—Aquesta tarda s'ha presentat a les sis tocases. S'ha tornat a quedar embadocada davant de l'escola de dansa i ha arribat amb unes sabates que feien pena... Per no parlar dels «tipo» i els «en plan», que em tenen fregida, de veritat...

—Vaja... —va lamentar-se en Marcel amb la boca petita.

De fet se'n sentia culpable. En contra de l'opinió de la Larissa, ell donava suport a la seva filla en aquella dèria de la dansa. Feia dos o tres anys que la Caterina només pensava a ballar i, evidentment, tenia totes les condicions per fer-ho perquè era àgil, graciosa i elegant..., i allò no era només amor de pare. Ho havia vist d'amagat des de la cantonada. La seva filla ho feia bastant millor que les dotze alumnes que assajaven a Endansa't cada dimarts i cada dijous. De fet, ell havia pagat les sabatilles de ballet que havien comprat per Wallapop, però la Larissa no se'n podia assabentar o a casa hi hauria un bon daltabaix.

Tot i que la seva dona no volia ni sentir-ne a parlar, la va animar a escriure a la seva mare a Sant Petersburg.

—No hi tens res a perdre, no?

—O sí... —i va sospirar com si només de pensar-hi li vingués mareig.

Aquella nit, abans d'anar a dormir, la Larissa va obrir l'armari de la roba i va baixar una capsa de llautó del prestatge de dalt de tot. S'ho va rumiar uns segons, però en va treure la felicitació de Nadal que la seva mare els havia enviat l'any anterior des de Sant Petersburg.

Hi sortia una imatge nevada dels palaus i les esglésies de la ciutat dels tsars envoltada d'uns branquillons de boix grèvol. Als peus hi deia «S Rozhdestvom».¹ Va llegir l'adreça de la remitent i va sospirar. Des que havia marxat de Rússia, l'únic contacte que mantenia amb la seva mare era aquella felicitació per Nadal i Any Nou. Mai n'havia volgut saber res i tenia motius més que suficients perquè les coses continuessin d'aquella manera.

Només li havia escrit pel naixement de la Caterina, i d'allò feia gairebé dotze anys. Es va asseure a la tauleta

1. «Bon Nadal», en rus.

de la cuina i va començar a redactar una carta a la mare que havia deixat a Rússia vint anys enrere. En acabar-la encara tenia mal de panxa. Després va agafar un sobre i hi va escriure l'adreça.

Ekaterina Plissétskaia
8 Geriatricheskij
11, Zagorodnyy Prospekt
Sant Petersburg 190005
Rússia

La va deixar damunt del moble del rebedor perquè en Marcel la tirés a la bústia l'endemà i se'n va anar a dormir. En passar per davant de l'habitació de la Caterina va obrir la porta i la va contemplar. Les seves mans reposaven plàcidament damunt del coixí com dos colomets blancs i un somriure li embellia la boca. Tenia els llavis, molsuts com els d'ella, entreoberts.

La Larissa va sospirar. Li volia estalviar el patiment que suposaria entrar en contacte amb la seva mare a Sant Petersburg, però tampoc es volia empipar amb en Marcel perquè potser, però això no l'hi diria, no fos cas que s'hi acostumés, el seu marit tenia una mica de raó. En qualsevol cas, estava convençuda que la seva mare no li respondria i una setmana més tard la Caterina hauria de canviar el tema del projecte.

Abans d'ajustar-li la porta de l'habitació, va enganxar un pòstit damunt del nas de l'Olaf del pòster de *Frozen* on hi havia escrit «AMOR MEU: *BOOMER*, TU... MUAC!». A continuació va entrar al seu dormitori, on en Marcel feia estona que roncava.